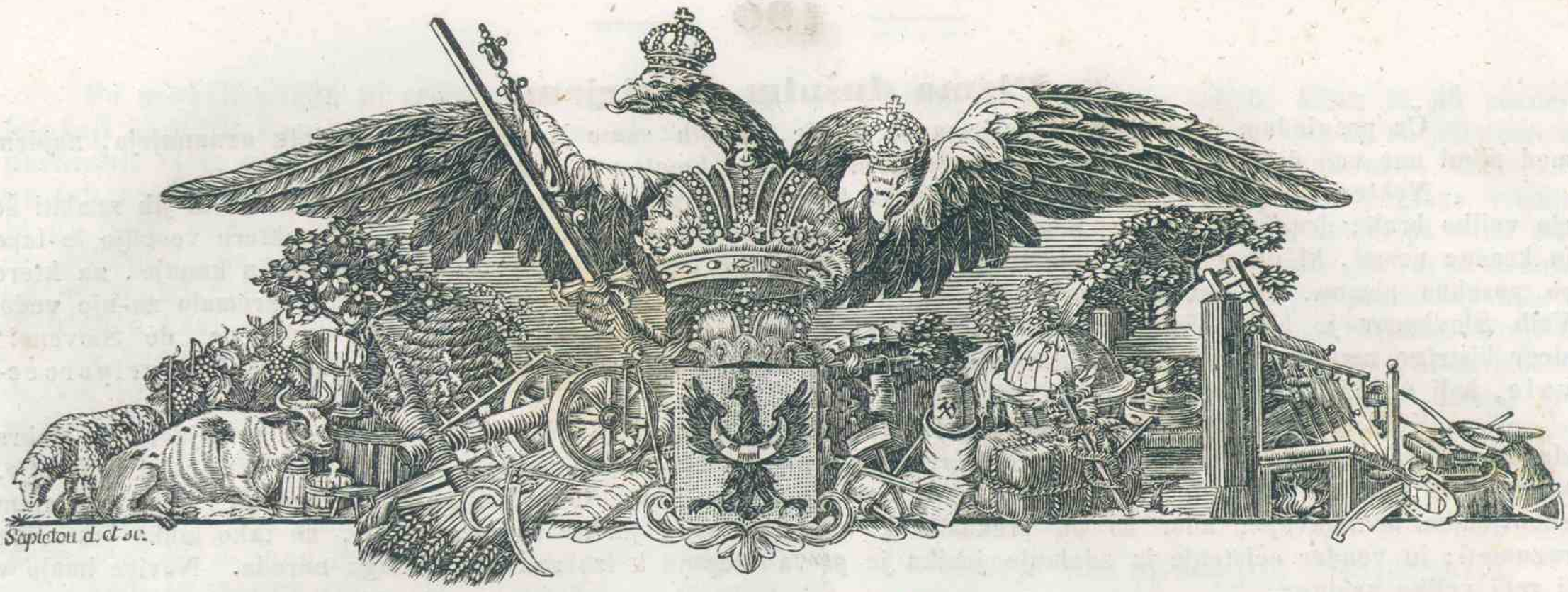

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV. *V srédo 2. Grudna 1846.* List 48.

Povabílo na naročilo Novic za prihodnje leto.

S prihodam noviga leta se bo začel peti tečaj slovenskih Novic. Kdor jih tedaj želí, prihodnje leto dobivati, naj nam to brez odlašanja na znanje da in še ta mesec plačilo pošlje. Cena ostane majhna, kakor dozdaj; po pošti pošiljane veljajo s vsimi dokladami za celo leto dva gold. in pol; za pol leta pa 1 gold. in 15 krajc.; kdor jih pa v založnici pri gosp. Blazniku ali sam ali pa po poslankih prejema, plača za celo leto le 2 gold.; za pol leta 1 goldinar. Kdor naročilo za celo leto plača, nam veliko dela smanjša, sebi bo pa tudi bolj vstregel, kér bo brez zastajanja Novice tudi v drugi polovici leta dobival.

Naročila prejemajo in jih po vikšim ukazu morajo prejemati vse cesarske pošte s tem razločkam, de, razun krajnskih pošt, c. k. pošte vsih druzih deželá imajo pravico, verh naročivne zgorej imenovane cene za pol leta še 12 krajc., za celo leto pa 24 krajc. za vpisanje in odpravljanje Novic terjati.

Naročila prejemlje tudi bukvotiskár gosp. Blaznik v svoji hiši pod številko 190 na Bregu, in pa c. k. kmetijska družba v svoji pisarnici v Salendrovih ulicah pod številko 195. Naročivne pisma morajo pa potroškov proste ali frankirane biti, sicer jih ne bomo jemali. Vsi prejemniki Novic so naprošeni svoje imé, svoj stan in svoje stanovanje po nemško in slovensko natanjko zapisati, de ne bo pomót v pošiljanji.

Če na koncu leta sami sebe vprašamo, ali smo skozi leto častitljivim deležnikam storjene obljube spolnili, zamoremo z dobro vestjo rêči, de smo se dan na dan in na vso moč prizadevali, de bi Novice svoj namen dosegle.

„Rekle bi, zvesto de smo namembo dosegle tečaja,
Tode služabnici molk, sodba spodobi se Vam!“

Ne moremo pa od letašnjih Novic slovesa vzeti, de bi se serčno in očitno ne zahvalili verlim podpornikam, ki so nam s svojim pisanjem pripomogli, namembo doseči. Čast in hvala tedaj vsim, ki so za Novice pisali, za-nje delali, se za-nje trudili. Naj nam tudi prihodnje leto prijatli in podporniki ostanejo!

„Tako iz maliga stvar narase velika in slavna,
Volja se zbudi tedaj, truda ne strašite se!“

Prihodnje leto bomo brez plačila Novicam spet na posebnih listih doklado perdevali, ne samo veliko in obširno, temuč tudi za vsaciga Slovenca koristno in važno. Visoko častitljivi fajmošter gosp. Matija Vertovc so nam jo spisali, in se imenuje „Kemija, ali vednost ločenja in zedinjevanja natornih stvarí, obernjéna na človeško in živalsko življenje, na kmetijstvo in njegove pridelke.“ Nekaj sostavkov kemije, ki obsežejo občinske natorne in kemijske postave, smo že dali natisniti v letašnjih Novicah; prihodnje leto bomo pa cele kemijske bukve deležnikam Novic brez plačila podali, in de bravci v teh bukvah tudi občinskih postav ne bojo pogreševali, bomo 27 v Novicah že natisnjenih sostavkov v imenovanih bukvah še enkrat natisniti dali. Pač serčno bi želeli, de bi te bukve berílo v ljudskih šolah postale, zató jih bomo v več iztisih tudi za prodajo pripravili.

Koj ob novim leti bomo pa prejemnike Novic še z eno rečjo razveselili, namreč s prav lično podobo sedajniga svetiga očeta papeža, Pija devetiga, od kteriga hvale je po pravici celi svet poln. Izrisal nam jo bo po nar boljši podobi slavni Dunajski umetnik Höfel, komur smo to delo izročili.

Temu povabilu še perdenemo sledeče pismo, ktero smo unidan od nekiga med Slovenci visoko spoštovaniga gospoda prejeli, de bi ga v Novicah natisnili. Slavniga imena gospod so, torej ima Njih razsodba in prostovoljno priporočilo Novic za nas veliko veliko veljavnost. Naj gre tedej naše povabilo s sledečim pismam vred po slovenskih deželah in naj nam privabita novih deležnikov veliko, de se bo namen c. k. kmetijske družbe od leta do leta bolj spolnoval in „dobriga zernja izmêt pognal obilno klasovja!“

Vredništvo.

Pismo dušnim pastirjem.

Če pregledam deležnike ali prejemavce Novic, ki jih same Novice ob novim letu oznanujejo, najdem med njimi nar več duhovnih in druzih gospodov, premalo pa kmetov in rokodelcov.

Nekteri jih prejemljejo kot udje krajnske kmetijske družbe, le to reč podpiraje, brez de bi jih znabiti še clo veliko brali; drugi jih beró se s svojim maternim jezikoslovjem kaj bolj soznaniti, in nektere veselijo le lepe in krasne pesmi, ki jih v njih najdejo in mnoge druge v njih oznanjene novice; rokodelci pa in kmetje, za ktere so posebno pisane, jih premalo beró. Od kod neki to pride? — Pozdeva se mi, de še premalo za-nje vedó. Vsih Slovencov je blizo treh milijonov, prejemavcov Novic pa nekaj čez tavžent. Ni verjeti ne, de Slovenci, sicer bistriga uma in radovedni, bi koristnih Novic, ko bi za-nje zvedili, in ko bi se jim serčno priporočevale, bolj ne brali.

Koliko sto in sto večih in manjših far je okoli po Slovenii, v kterih je pa še po več ljudí, de dobro slovensko brati znajo, in mende vender od Novic malo ali nič ne vedó — nihče jim jih ni priporočil! Kmetje, kteri jih iz perviga začetka berejo, se zmirej bolj z jezikoslovjem, to je, z novimi besedami in bolj očistenim govorjenjem soznanvajo; kdor bo pa prekasno k njim pristopil, jih ne bo mogel več, ne tako lahko brati, ne razumeti; in vender očistenje in zdelanje jezika je perva stopnja k izobraženju vsaciga naroda. Novice imajo v ti reči velike zasluge.

Vi duhovni pastirji! Vi ste pervi izvoljeni izobražniki naroda; boljši ko bodo Vam izročene ovčice posvetne, pa dobre, koristne in tedej potrebne rečí razumele, boljši jih boste tudi in lože v duhovnih resnicah razjasnili, de bodo čedalje bolj Bogu dopadle. Slovenski kmetje in rokodelci se pa ne morejo nikakor s posvetnimi koristnimi rečmí bolj soznaniti kot z marljivim in pazljivim prebiranjem Novic. Oznanite jim tedej Novice, in živo jim jih priporočite; — ne de bi jih samo pri kakim sosedu brali, ampak, če jim je le moč, de se sami na-nje naročijo, in si takó za-se in za svoje mlajši zalogo koristniga branja in dobrih naukov v lastni hiši napravijo.

Vaš odkritoserčni prijatel S. V. V. V.

Premišljevanje nekterih posebnost letašnjiga leta.

(Po za Novice poslanim oznanili gosp. dohtarja Česnika v Kočevji).

Vesolni letašnji pridelki so bili 2 ali clo 4 tedne popred zreli, kakor druge leta. Tudi ptiči so letas zgodej mlade imeli.

Hruške, češplje, jabelka in druge drevesa, ravno tako tudi jagode so letas drugič cvele; jabelka, jagode in vinske terte pa so tudi vdrugič sadež nastavile.

Česen, ki se po navadi tudi iz korenín ali strokov prideluje, in ki je v marsikterih letih zlo gnjil, nam vender do zdej še ni pošel.

Zelje, repa in razno drugo sadje je začelo letas kmalo gnjiti, zraven tega so pa jeli mnogoverstni sadeži tudi silo zgodej vnovič kaliti (kal poganjati.)

Nikjer se ne sliši, de bi se v naših krajih korún sam od sebe po semenskih jabelčkih plodil ali zaredil; nasproti pa vsako leto skušnja kaže, de po njivah pušen korún dostikrat nov pridelk donese.

Rast per vsih rastljinah je bila letas neizrečeno spešna, tudi korún je rastel in kviško gnal, de malokrat tako.

Pri meni domá so sadili kmetje pred 37 ali 38 leti korún le ob krajih zelnikov, ravno tam, kamor dan današnji navadno buče sadé. Zlo je v perje (krompirjevec) gnal, tode imel je pa le po malim in drobniga zerna [1]), ktero je že takrat gnjilo. Kar ga je bilo pa zdraviga, ni bil dobriga okusa, in je bil večidel tudi terd v kuhi.

Že takrat se je vidilo, de prenagla rast pri korúni se nikakor dobro ne obnaša.

Že takrat so ljudjé začeli korúnovino (krompirjevec), kjer je na močno gnojenih njivah prespešno rastla, žeti in jo prešičem, ravno tako, kakor koprive kuhati. Že takrat so kmetovavci mislili, s takim ravnanjem (žetvijo) pridelek na premočno gnojnih njivah pomnožiti in korúnovo pleme zboljšati.

Tudi skušnja v Kočevji je pokazala, de korún ne gnjije v slabi, bolj pešeni zemlji, ampak de dobro rodí; v dobri zemlji in na močno gnojenih njivah se je pa pokazil. In res je, de se je letas korún na njivah ubogih in revnih kmetov veliko bogateje obnesel, kakor pa na njivah bogatinov; ali ne ravno zató, kér tí svoje njive bolj čversto gnojé, kakor uni? — Neki ubog siromak se ni mogel zadosti prečuditi, de mu je Bog letas ves korún gnjilobe obvarval, akoravno njegova njivica v sredi drugih veliko boljši obdelanih njiv leží, kjer je večidel sognjil.

Res je, de je letas nar debelji korún nar rajši gnjil, drobán pa zdravši ostal; ravno tako pripovedujejo tudi naši kmetje, de tisti korún, ki je bil, ko so ga izkopali, že nekoliko nagnjit, ni po tem več gnjil.

Tisti korún pa, kteriga so večidel sognjitiga na njivi popustili, in ga, de bi kako živinče nanj ne naletelo, s perstjo zasuli, je jel kaliti in perjiče poganjati. Drobnejši in mende mlajši zerna, ki so jih po nevedama v zemlji pustili, čeravno zdrave, dozdej še kali niso pognale. Take skušnje so mi misel obudile — pravijo gosp. dohtar — de letašnja korúnova gnjiloba ni prava bolezen [1]) imenovati, ampak je le naravni nasledek njegove prenagle rastí in prehitre godnosti ali zrelosti. Ali ni bil letas semtertje že o velkim Šmarni zrel ali pa še popred? — Kér je tedej že zrel korún še delj časa v zemlji ostal, je jel po natorskih postavah kaliti, ravno zató pa tudi gnjiti [2]).

---

[1]) Košato perje na močnih steblih je vselej gotovo znamnje debeliga zerna. To spričujejo dandanašnje pa tudi skušnje starih časov, kar smo v 30. listu bolj natanjko razložili. Zgorej imenovano perje je moglo tedej na tanjkih, medlih steblicih biti. Vredništvo.

[1]) Bog daj, de bi to res bilo!

[2]) V ti reči s častitljivim gosp. dohtarjem ne moremo edine misli biti, kér kaliti in pa gnjiti, so si po naših mislih ravno nasprotni prigodki. Kal je novo življenje, gnjiloba pa je smert; kal je poganjk nar veči rodivne moči, gnjiloba pa je razpadanje organske stvarí. Res je sicer, de kar je večkrat kalilo in novim bitjem življenje dalo, poslednjič oslabí, umerje, sognjije, razpade — ali de za preživim in močnim kalenjem bi mogla neutegama in naravnost gnjiloba nastopiti, to ni po postavah natore. V kletih vidimo proti spomladi vsako leto, de začne korún kal poganjati ali clo nove zerna nastavljati — gnjiti pa ne. Tudi se očitno razloči sedanja gnjiloba, posebno pa trohljivost od navadne gnjilosti. Vredništvo.

Po mojih mislih bi tedej prav bilo, de bi se letašnji nagnjiti korún ne zavergel, ampak za seme perhranil [1]) in sicer že pred zimo posadil, ali pa na tak kraj djal, kjer bi kaliti ne mogel. — Kdor bi ga hotel zdej saditi, ga mora globokeje v zemljo pokopati, de mu ga zima ne pokončá; kdor ga pa do spomladi hraniti misli, naj ga dene v tamen in hladen kraj, de ne bo prezgodej kalil.

V tacih letinah, kakoršna je letas bila, kjer so vsi sadeži zarano dozoreli, bi bilo prav, de bi se korún ne sadil na dobro pognojene njive, temuč le v slabji in pešeno zemljo; tam pa, kjer jako in spešno raste, naj bi se mu korúnovina požela. V tacih letinah [2]) bi utegnilo tudi koristno biti, korún pozneje saditi in dozorjeniga bolj zgodej [3]) kopati.

Tudi to moram rêči, de nimamo za gotovo upati, de bi nas od več straní priporočevano korúnovo seme prihodnje gnjilobe obvarvalo [4]), tudi korún — mili dar božji — zamore reči: „tudi jez sim se sčasam spreobernil.“

Poslednjič še pristavim, de so se pretečeniga mesca v Poljanski komisíi kužne koze pri ovcah prikazala.

Od kod imajo desetine, tlaka in gosposkini davki svoj začetek?

(Konec.)

Se vzame vse do zdaj rečeno vkupej, je lahko soditi, de gosposkini davki, tlake in desetine imajo svojo posebno lastnost in pravico, in so tako uterjene, de jih nihče ne sme ovréči, ali se jim odpovedati. Kmetovavci so nekadaj dobili svojo zemljo le s to pogodbo, de so se volili, tudi opravljati, kar se je od njih tirjalo; drugači bi se jim tudi posestvo ne bilo dalo; kakor bi tudi nihče ne mogel kaj kupiti, ako se ne voli plačati, ali kaj na posodo dobiti, ako ne obljubi obresti (čimža) dati. Ako se hoče kdo tlake ali desetíne znebiti, ali čisto odprostiti, ne gré drugači, kakor de se s svojim gospodam pogodí, in ali na enkrat vse odplača, ali vsako leto nekaj da. Bi hotel in mogel kdo se tem nakladam ustaviti, bi po taki poti tudi kupec prodajavcu, dolžnik posojevavcu, nazadnje tudi otrok očetu se smel odpovedati. Pa kam bi po tem takim svet prišel? Ali bi ne bilo vse narobe? ali bi bila še ktera pravica ali ktero posestvo varno? ali bi ne smel tudi kmetu lahko vsak, kdor bi hotel, na ravnost njegove zemlje vzeti? Ne bilo bi per taki prekucii le za gospoda hudo, ampak tudi za kmeta; in bati se je, de bi marsikteri s slabim zgledam svoje zoperstave si iz svojih otrok šibe ne splêtli, ktera bi jih pozneje pokorila. Saj je v nekim kraji, kjer so se jéli tlaki in desetini ustavljati, stari oče mladiga učil, tudi tako storiti, in sin si je očeta nauk dobro v glavo vtisnil; nar pred se je gosposki odpovedal, potém pa — za plačilo — tudi očetu živež odtergal, ako ga ravno natora, božja zapoved, in posebna zavéza per prejemanji hiše k temu perganja. Obá sta plačilo svojiga ravnanja sprejela!

Ni pozabiti, kar piše Učenik narodov Rimljanam: „Dajte vsakimu, kar ste mu dolžni: davk, komur gre davk, còl komur còl, strah komur strah, čast komur čast; nikomur ne ostanite kaj dolžni, razun de se med seboj ljubite.“ P. H.

[1]) Po naših skušnjah nimamo od nagnjitiga korúna nikakor zdraviga pridelka pričakovati, kar bo gosp. Šmidtova skušnja, ktero je unidan vsim avstrijanskim kmetijskim družbam na znanje dal, in ktero bomo berž ko bo moč v Novicah razglasili, še bolj poterdila.

[2]) Kdo pa naprej to vé?

[3]) Korún mora kakor vsak drugi sadež popolnama zrel biti, predenj se sme izkopati: to je stara in poterjena resnica. Letas pa smo slišali toliko in ravno nasprotnih skušinj, de bi kmalo ne vedili, kaj de je prav. Eni so ga zgodej kopali in se hvalijo, de so ga gnjilobe rešili, drugi pa so ga pustili do Listopáda v zemlji in na glas terdijo, de so ga le s tem gnjilobe obvarvali. Na eno samo reč, dragi kmetovavci! pa se pri kmetijstvi nikdar ne sme gledati, ampak prevdariti se morajo vselej vse vse okolišine. Kaj ste pozabili, de lani clo nič zime nismo imeli? de zemlja lani ni zamerznila? i. t. d. Kar je letas veljalo — ne bo veljalo vsako leto, torej ena letina ne sme nikdar postava biti prihodnjim!

[4]) To je gotova resnica, kér oslabljen ali clo bolán sadež ne more zdraviga semena roditi. Če bi bili pa kmetovavci poprej začeli zdravo seme zdraviga korúna saditi, bi se nam javelne zdej tako huda pela. Vredništvo.

Čevljarji na spodnjim Štajarskim.

Naše ljube Novice se zovejo „kmetijske in rokodelske novice,“ pa le premalo slišimo od rokodelcov kaj povedati, kar bi radi bolj pogostama imeli. Krajnskim čevljarjem bom jez danes eno na uhó povedal. Vi ste na naše semnje na Štajarsko začeli veliko obuval nositi in pošiljati; to našim usnarjem in čevljarjem, ki skozi menj usnja in obuval prodajo, šembrano nose zaferkuje, nam drugim pa močno s tem vstrežete, kér nam veliko vredniši obuvala dajete od naših. Čevljarji so se spuntali, za noben denar ne več krajnskih čevljev nam popravljati*), vam pa obetajo prihodnjič vas prestreči z veliko boljšim blagam. Kar pervo vtiče, je naša skerb, ponošeno obuvalo si zopet popraviti, drugo pa? — mož beseda! roko na roko! na vaši strani smo! Kupovali bomo vaše blago, dokler nam domaci čevljarji za pravični denar boljših obuval ne bojo dajali; zató, le nosite nam, le nosite čevlje, šoljne, pa tudi jermenčnice (punčohe)! Musy.

Vremena preroki za prihodnje leto.

Čeravno prerokovanje vremena je spoznana prazna reč, vunder še preroki niso šli rakam žvižgat in tudi ljudí še ne manjka, ki jim verjamejo.

Komú pa bojo prerokovanje za prihodnje leto verjeli, kér dva imenitna preroka ravno nasprotno vreme prerokujeta? Poslušajmo ju: Imenitni Knaver, od kteríga imamo stoletno pratiko, prerokuje mesca Prozimca neizrečen mraz, ki bo mesca Svečana tak, de bo 9. in 10. dan tega mesca veliko živine in ljudí zmerznilo; na koncu Sušca bo še silno veliko snega; v Malim travnu bo zmerzvalo; v Velkim travnu bo gromelo in zmerzvalo, tako de vinska terta, če že ne bo imela velikiga perja, bo pozébla; v Rožnim cvetu bo pogostama slana; v Malim serpanu velika suša i. t. d. — — z eno besedo, po Knaverjevih besedah bo letina za zjokati.

Vse drugači pa v Graškim listu (Stiria) prerokuje Štajarski vremenski prerok, ki je lani letašnjo letino — kakor pravi — pri piki zadel. Ta prerok takóle govorí: „Spomlad in poletje prihodnjiga leta 1847 bosta gorka kakor letas (1846), in vsi sadeži bojo zopet tako zgodni, kot to leto; na Štajarskim pa in v vsih tistih deželah, kjer so tergatev na koncu Kimovca ali koj v začetku Kozoperska imeli in pa pšenico mesca

*) Upamo, de ne bo tako huda. Krajnski čevljarji zares delajo dobro blago in posebno Teržičanje tudi po prav niski ceni. Štajarski čevljarji se bojo po tem izgledu obudili in bojo jeli dobro blago po ceni delati. Tako rokodelstvo ene dežele na noge spravi rokodelstvo druge dežele. V Ljubljani nam neki Štajarski pek (Kaufman iz Marburga) že od noviga leta pêče prav lep kruh, kakoršniga poprej nikdar nismo imeli, in ga nar več prodá. Kaj je bilo Ljubljanskim pekam potem takim druziga storiti, kakor tudi svojo peko zboljšati in nam lepšiga kruha pêči. Eden druziga mora bezati, potlej gre vsaka reč naprej. Vredništvo.

Maliga serpana želi, bo pa vse še poprej zgodno, kakor letašnje leto. Rèží se bo sploh več pridelalo, kot pšenice in vina: tako kažejo moje naznamnja. Tudi bojo nekteri sadeži po dvakrat sad nastavili, ki pa ne bo mogel popolnama dozoriti. V bolj senčnatih krajih bo rèž pozneje dozorela, kot pšenica. V bolj južnih krajih bo v spomladi rast nekoliko zaostala."

Tako bahaje prerokuje Štajarski prerok. Kdo pa med tema prerokama bo pravo zadel? Znabiti de nobeden. Vse znamnja so goljufne; veterček popiha in ko bi trenil, se spreoberne vreme, kteriga še za en dan ne znamo prerokovati. Če se pa primeri, de je kak prerok vunder vreme zadel — to ni prerokovanje imenovati, temuč zgol primerik, kakor tudi slepa kokoš včasih zerno najde. Pričakujmo od Boga, česar nam je njegova previdnost namenila in ne dajmo se strašiti od hudiga, pa tudi ne zdražiti od veseliga prerokovanja.

Žalostna prigodba.

V Podmelcih na Tominskim je 12. dan tega mesca po noči pogorelo do tal 21 hiš s kaplanijo vred in več drugih kmetijskih poslopij. Ubogi pogorelci niso skorej nič druziga, ko svoje življenje oteli; in sreča je velika, de noben človek smerti ni storil. Samo 5 hiš z farovžem vred je od cele vasí ostalo; pa tudi farovž bi bil pogorel, če bi ne bila sosedova hiša s korci krita. — Nesreča je velika; pogorelci so zgubili svoje pohištva, živež in obleko — in vse to v začetku zime! Samo 3 pogorelih hiš so bile per Teržaški asekurancii zavarvane. Kaj se še zmirej obotavljate kmetje, svoje pohištva zavarvati? Po ognji si želite zavarvani biti, pa takrat je že prepozno! F—r.

Oglas

milostljiviga Ljubljanskiga kneza in škofa zastran Alojzjevša.

(Dalje.)

Misleči, de za napravo take mladenšnice se pred vsim lastno pohištvo potrebuje, sim že davnej pripravne hiše tukej v Ljubljani v ta namen iskal, tode še le v mescu Malim serpanu lanjskiga leta 1845 sim našel perpravno ležečo, precej veliko, z dvema nastropjema, prostornim vertam in dobrim vodnakam (šterno) prevideno pohištvo, ktero sim z zraven ležečim praznim prostoram v ta namen za 22000 gold. srebra kupil.

V letašnjim poletji sim per imenovani hiši, de bi bila potrebam mladenšnice primerna, več rečí prenarediti dal, in jo s potrebno pohišnisko perpravo za 22 mladenčev oskerbel, de bi se mogla mladenšnica z ravno imenovanim številam izrejencov že v novim šolskim leti, ki bo kmalo nastopilo, v začetje stopiti.

Kér bi pa vonder imenovano poslopje, čeravno bi se va-nj tudi 30 mladenčev z vso drugo družino spraviti dalo, za duhovno potrebo škofije ne bilo zadosti veliko, sim na zgorej imenovanim praznim prostoru letas poleti novo poslopje perzidati dal, ki je v prednji versti 17, na strani pa 11 sežnjev dolgo. To novo zidánje z dvema nadstropjema že stojí pod streho, bo pa popolno dodelanje še le prihodnjo spomlad 1847 dobilo, potem pa tudi za 80 ali clo 100 izrejencov dosti prostora imelo, za ktere sim ravno tako voljin, vso potrebno hišno perpravo sčasama, kakor se bo zaloga za sprejemo večiga števila mladenčev množila, omisliti, brez de bi zató, kakor za velike potroške per zidanji, razun sebe per kom drugim kaj iskati hotel.

Pri vsim tem je pa vonder treba, še na to misliti, kako se bo denar vkupej spravil, ki se bo potreboval za vsakoletne potroške za preskerbljenje mladíne, ki se ima v tem seminiši gojiti, in zlasti kako se bo stanovitno premoženje (Stammkapital) perdobilo, iz kteriga prihodkov ali obrest bi bilo preskerbljenje saj nekterih mladenčev v mladenšnici, in s tem tudi obstanje semeniša samiga za prihodnje čase ugotovljeno.

Komu de gre denar za preživljenje in druge potrebe izrejencov v mladenšnici poskerbeti, je sveti Tridentinski zbor po zgorej imenovani postavi na znanje dal, in je že samo na sebi očitno, de k ustavljenju naprave, ktere namen je dobra zreja mladíne za duhovšino škofije, naj pred vsimi drugimi duhovšina s svojim višim pastirjem po môči vkupej zloží; desiravno je upati, de bodo tudi drugi blagi ljudjé, če jih duhovšina od dobriga namena te mladenšnice poduči, k temu pobožnimu delu dobrotljivo perpomôgli.

Kar zadene zlasti doneske za perdobljenje stanovitniga premoženja, izrejence v mladenšnici hraniti, in njih preživljenje za prihodnje čase uterditi, sim jez sam perpravljen, temu stanovitnimu premoženju s doneskam dvajset tavžent goldinarjev srebra začetik storiti in iz obresti tega denarja, po pet od sto, vsako leto deséterim ubogim pa pridnim mladenčam v ti mladenšnici stanovanje zagotoviti, perčakovaje de za slednjiga izrejenca na leto ne bo čez 100 gold. potroškov prišlo. To storivši pričakujem, pa ne de bi za to stran komu hotel le nar manjši silo storiti, de bodo moji zvesti sodelavci v vinogradu Gospodovim k razširjenju te naprave z permerjenimi prostovoljnimi doneski iz serca radi perpomôgli, ne samo k stanovitnimu premoženju, temuč tudi k vsakdanjim potrebam te hiše.

Zlo bi se mogel motiti v svojim zaupanji do duhovšine te škofije, ki je že glas, de je poslopje za mladenšnico kupljeno, veselo sprejela, ko bi že naprej ne smel misliti, de bo ona ravno takó veselo po svoji moči pripomogla k ustavljenju in rarširjenju stanovniga premoženja in k drugim tako imenovanim tekočim troškam za preživljenje izrejencov, ki se imajo v mladenšnico vzeti. Nadjam se tedaj, de me bo duhovšina v izpeljanji taciga namena verlo podpirala, kteriga bo pač vsak, ki je pravih misel, poterditi mogel, kér se na očitno postavo naše svete cerkve opira in le želí, de bi se ti škofii dovoljna in krepka duhovna mlajšina zagotovila in de bi izrejenci te mladenšnice nedolžni, omikani in za duhovni poklic kakor gré perpravljeni, se v bogoslovsko duhovšnico perpeljali. (Dalje sledí.)

Oznanilo mizárjem.

Prihodnjo nedeljo dopoldné ob desetih, bo v Ljubljanski obertniski šoli (v Salendrovih ulicah Nr. 195) gosp. E. Hajnc, malar iz Pariza, učencam obertniske šole neko posebno umetnost pokazal: vsakterimu mehkimu lesu poljubno farbo nar imenitnišiga lesa ali marmorja dati in ga umetno polikati. V dveh urah je obljubil, vsaciga brihtniga rokodelca te umetnosti naučiti. Naj tedaj tega poduka nobeden ne zamudí, ki bo učencam brez plačila dan.

Vodstvo obertniske družbe v Ljubljani.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 28. Listopáda. gold.	kr.	V Krajnju 23. Listopáda. gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	28	2	20
1 » » banaške	2	51	2	40
1 » Turšice	1	24	1	30
1 » Soršice	—	—	1	50
1 » Rèži	1	39	1	38
1 » Ječmena	1	20	1	15
1 » Prosa	1	14	1	15
1 » Ajde	1	11	1	2
1 » Ovsa	—	54	—	51

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*